
Knjižne recenzije/ Reviews

Alenka Gril, Eva Klemenčič, Sabina Autor, *Udejstvovanje mladih v družbi*, Ljubljana, Pedagoški inštitut, 2009, 152 str.

V letu 2009 je pri Pedagoškem inštitutu v Ljubljani izšlo delo treh avtoric (Gril, Klemenčič, Autor), ki so mu pridale naslov *Udejstvovanje mladih v družbi*.

Že naslov dela izpričuje, da se le-to loteva obravnave zelo zanimive teme v današnjem času. Danes so namreč razprave o mladih, njihovih vrednotah, prihodnosti v družbi vse bolj aktualne. Kako (in zakaj tako in ne drugače) naj se mladi udeležujejo v družbi, ki se vse hitreje spreminja? Kakšen je sploh vrednotni svet mladih? Kako šola kot pomembna socializacija, kot pomembni socialni mikrosistem lahko pripravlja mlade za družbeno udejstvovanje? In kakšno vlogo imajo lahko tudi različni družbeni konteksti pri spodbujanju družbenega udejstvovanja mladih? S takšnimi in še drugimi vprašanji se bralec srečuje pri branju dela.

Delo je sestavljeno iz kompleksa teoretičnih ter praktičnih vsebin. Avtorice so namreč spomladi 2008 opravile analitično študijo v Mestni občini Ljubljana (MOL), na podlagi uporabe prečnega pristopa k obravnavi razvoja družbenega udejstvovanja (primerjava različno starih oseb v istem časovnem obdobju). V svojo študijo so vključile tri starostne skupine mladostnikov: 11–14 let (mlajši), 15–18 let (srednji) in 19–25 let (starejši). Vzorčile so celotne razrede v osnovnih in srednjih šolah v Ljubljani ter individualno na Univerzi v Ljubljani.

Pričujoče delo je torej obogateno z mnogimi zanimivimi raziskovalnimi rezultati. K zanimivosti branja prispevajo tudi vključene številne slike (grafi, tabele). Delo je tudi zazrto v prihodnost, saj govori bralcu tudi o napovednih modelih družbenega razvoja mladih.

In katere so zelo pomembne raziskovalne ugotovitve avtoric kot njihovih sporočil?

Danes, v obdobju kapitalizma, ki vse bolj povečuje storilnostne pritiske, je majhna politična participacija mladih. Podaljšuje se njihov proces osamosvajanja. V svetu odraslih so mladi le simbolično prisotni. Za mlade je zelo pomembna njihova državljanska in domovinska edukacija. Danes (str. 16) je prisoten porast mednarodnega interesa za državljansko vzgojo. V 21. stoletju so porajajoči se novi načini izražanja državljanstva. V šoli kot socializacijski instituciji mladih je zelo pomembno, kako so mladim (z)didaktizirane družboslovne učno-kurikularne vsebine, ki lahko tudi prispevajo k večjemu udejstvovanju mladih v družbi. Rezultati raziskovanja opozarjajo (str. 56), da je v osnovni šoli prisotnih več sodelovalnih metod in v srednji več individualnih didaktično-delovnih metod. Zelo težavno, toda sila pomembno vprašanje je, kako uskladiti edukativne smotre družine, šole, širše globalizirane družbene skupnosti? Danes, ko nastajajo nove življenjske prakse. Kako danes v obdobju globalizacije oblikovati mlade v aktivne, participatorne državljane sveta? Mladi lahko več projektno sodelujejo v osnovni, kot pa v srednji šoli. Kako danes mlade vzpodbuditi za aktivno družbeno udejstvovanje, ko pa so splošne družbene norme vse večji individualizmi, le skrb posameznikov(ic) za lastne interese, vse bolj prisotne potrošniške prakse. Žalostno je, da mladi slabo zaupajo (str. 91) v družbene institucije. Ne zanimajo se za družbena vprašanja, ne verjamejo, da lahko kaj spremenijo.

Za delo, ki ga prikazujemo, je značilna konsistentna vsebinska obravnava, analitična prodornost, pojmovna doslednost, metodološka preciznost. Skratka, delo avtoric, kot že poudarjeno, razmišlja o vse bolj aktualnem družbenem problemu, in to ne le za slovenski družbeni prostor, temveč tudi za evropski.

In komu vse priporočamo v strokovno branje pričujoče delo?

Učiteljem in učiteljicam družboslovja sploh. Mladim. Odraslim, ki jih morajo zanimati problemi mladih, saj smo vsi soodgovorni za usodo nadaljnega globaliziranega družbenega sveta, za njegove probleme.

Alojzija Židan

Andreja Barle, Nada Trunk Širca, Dušan Lesjak, *Družba znanja: izzivi izobraževanja v 21. stoletju*, Koper, Fakulteta za management, 2008, Znanstvene monografije Fakultete za management, 217 str.

Koncept, kot je družba znanja, referira na vsakršno družbo, kjer je znanje primarni oziroma osnovni resurs prosperitete in preživetja posameznika. Seveda semantično gledano koncept ni nekaj novega, znanje je namreč ključni element preživetja posameznika in skupnosti že od njenih začetkov, res pa je, da gre za pomensko tvorjenko, ki jo danes postavljamo na piedestal, kakor tudi vse njene bližnje koncepte (npr. informacijsko družbo, ekonomiko znanja, postindustrijsko družbo, če si dovolimo naštetih le nekaj, sicer izrazito relacijsko podrejenih pojmov/konceptov). Za družbo znanja bi sicer težko rekli, da gre pravzaprav za koncept, težko bi tudi rekli, da je abstrakten pojem, verjetno bi bila najsmi-